

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA 2005/39/ES**z dne 7. septembra 2005****o spremembi Direktive Sveta 74/408/EGS o motornih vozilih glede na sedeže, njihova pritrdišča in naslone za glavo****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA —

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 95 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Raziskave so pokazale, da lahko v primeru nesreče, tudi s prevračanjem, uporaba varnostnih pasov in sistemov za zadrževanje potnikov prispeva k bistvenemu zmanjšanju števila smrtnih nesreč in resnosti poškodb. Njihova vgradnja v vse kategorije vozil bo nedvomno predstavljala pomemben korak naprej pri zagotavljanju večje varnosti v cestnem prometu in posledično reševanje življenj.

(2) Družbi lahko znatno koristi, če so vsa vozila opremljena z varnostnimi pasovi.

(3) Evropski parlament je v svoji Resoluciji z dne 18. februarja 1986 o skupnih ukrepih za zmanjševanje števila prometnih nesreč v okviru programa Skupnosti za varnost v cestnem prometu ⁽³⁾ poudaril potrebo, da postane uporaba varnostnih pasov obvezna za vse potnike, vključno z otroki, razen v javnih prevoznih sredstvih. Kar zadeva obvezno vgradnjo varnostnih pasov in/ali sistemov za zadrževanje potnikov, je treba torej razlikovati med javnimi avtobusi in drugimi vozili.

(4) V skladu z Direktivo Sveta 70/156/EGS z dne 6. februarja 1970 o približevanju zakonodaje držav članic o homologaciji motornih in priklopnih vozil ⁽⁴⁾ je bil od 1. januarja 1998 dalje sistem homologacije v Skupnosti uporabljen samo za vsa nova vozila kategorije M₁. Zato

morajo imeti samo vozila kategorije M₁, homologirana po tem datumu, sedeže, pritrdišča sedežev in naslone za glavo, ki izpolnjujejo določbe Direktive 74/408/EGS ⁽⁵⁾.

(5) Dokler se sistem homologacije v Skupnosti ne razširi na vse kategorije vozil, bi bilo treba zaradi varnosti v cestnem prometu vgradnjo sedežev in pritrdišč sedežev, ki so združljivi z vgradnjo pritrdišč varnostnih pasov, zahtevati tudi v vozilih, ki ne spadajo v kategorijo M₁.

(6) Direktiva 74/408/EGS že določa vse tehnične in upravne določbe, ki omogočajo homologacijo vozil, drugih kategorij kot M₁. Državam članicam zato ni treba uvesti nadaljnjih določb.

(7) Od začetka veljavnosti Direktive Komisije 96/37/ES z dne 17. junija 1996 o prilagajanju Direktive Sveta 74/408/EGS ⁽⁶⁾ tehničnemu napredku so določbe iz te direktive glede nekaterih kategorij vozil, drugih kot kategorije M₁, v nekaj državah članicah že postale obvezne. Proizvajalci in njihovi dobavitelji so tako razvili ustrezno tehnologijo.

(8) Raziskave so pokazale, da na sedeže, obrnjene v stran, ni mogoče namestiti varnostnih pasov, ki bi uporabnikom zagotavljali enako raven varnosti kakor sedeži, obrnjeni naprej. Iz varnostnih razlogov je treba navedene sedeže prepovedati v nekaterih kategorijah vozil.

(9) Določbe, ki v določenih kategorijah vozil M₃ dovoljujejo sedeže, obrnjene v stran, opremljene z dvotočkovnimi varnostnimi pasovi, bi morale biti le prehodne narave, dokler ne začne veljati zakonodaja Skupnosti, ki prenavlja Direktivo 70/156/EGS in razširja homologacijo Skupnosti na vsa vozila, vključno z vozili kategorije M₃.

(10) Direktivo 74/408/EGS bi bilo treba ustrezno spremeniti.

⁽¹⁾ UL C 80, 30.3.2004, str. 6.

⁽²⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 17. decembra 2003 (UL C 91 E, 15.4.2004, str. 487), Skupno stališče Sveta z dne 24. januarja 2005 (UL C 111 E, 11.5.2005, str. 33), Stališče Evropskega parlamenta z dne 26. maja 2005 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in Sklep Sveta z dne 12. julija 2005.

⁽³⁾ UL C 68, 24.3.1986, str. 35.

⁽⁴⁾ UL L 42, 23.2.1970, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Komisije 2004/104/ES (UL L 337, 13.11.2004, str. 13).

⁽⁵⁾ UL L 221, 12.8.1974, str. 1. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Aktom o pristopu iz leta 2003.

⁽⁶⁾ UL L 186, 25.7.1996, str. 28.

(11) Ker cilja te direktive, in sicer izboljšanja varnosti v cestnem prometu z uvedbo obvezne vgradnje varnostnih pasov v nekatere kategorije vozil, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in ker je ta cilj zaradi obsega in učinkov predlaganega ukrepa lažje doseči na ravni Skupnosti, Skupnost lahko sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. Skladno z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne prekoračuje okvirov, ki so potrebni za doseganje navedenega cilja —

njihove varnostne pasove morajo biti v skladu z Direktivo Sveta 76/115/EGS (**).

Ta izjema velja pet let od 20. oktobra 2005. Njena veljavnost se lahko podaljša, če so na voljo zanesljivi statistični podatki in če je bil dosežen napredek na področju sistemov za zadrževanje potnikov.

(*) UL L 220, 29.8.1977, str. 95. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Aktom o pristopu iz leta 2003.

(**) UL L 24, 30.1.1976, str. 6. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo Komisije 96/38/ES (UL L 187, 26.7.1996, str. 95).“

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Spremembe Direktive 74/408/EGS

Direktiva 74/408/EGS se spremeni:

1. člen 1 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se doda naslednji pododstavek:

„Vozila kategorij M_2 in M_3 se razdelijo v razrede, kakor so opredeljeni v točki 2 Priloge I k Direktivi Evropskega parlamenta in Sveta 2001/85/ES z dne 20. novembra 2001 o posebnih predpisih za vozila za prevoz potnikov z več kot osmimi sedeži poleg vozniškega sedeža (*).

(*) UL L 42, 13.2.2002, str. 1.“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z:

„2. Ta direktiva se ne uporablja za sedeže, obrnjene nazaj.“;

2. vstavi se naslednji člen:

„Člen 3a

1. Vgradnja sedežev, obrnjenih vstran, je v vozilih kategorij M_1 , N_1 , M_2 (razredov III ali B) in M_3 (razredov III ali B) prepovedana.

2. Odstavek 1 se ne uporablja za reševalna vozila ali vozila iz prve alineje člena 8(1) Direktive 70/156/EGS.

3. Odstavek 1 se ne uporablja za vozila kategorije M_3 (podkategorije III ali B) z največjo dovoljeno maso naloženega vozila večjo od deset ton, v katerih so na stran obrnjeni sedeži postavljeni skupaj v zadnjem delu vozila in tvorijo sedišče z največ deset sedeži. Sedeži, obrnjeni vstran, morajo biti opremljeni vsaj z naslonom za glavo in dvotočkovnim varnostnim pasom z zategovalnikom ter homologirani v skladu z Direktivo Sveta 77/541/EGS (*). Pritrdišča za

3. Priloga II se spremeni:

(a) točka 1.1 se nadomesti z:

„1.1 Zahteve iz te priloge se ne uporabljajo za sedeže, obrnjene nazaj, ali na naslone za glavo, ki so pritrdjeni na te sedeže.“;

(b) točka 2.3 se nadomesti z:

„2.3 ‚Sedež‘ pomeni konstrukcijo, ki je lahko del konstrukcije vozila ali ne, skupaj z opremo, namenjen za namestitev ene odrasle osebe. Izraz zajema posamezen sedež ali del sedežne klopi, namenjen za sedenje ene osebe.

Glede na svojo orientacijo, so sedeži opredeljeni na naslednje načine:

2.3.1 ‚sedež‘ obrnjen naprej pomeni sedež, ki se lahko uporablja med vožnjo in je obrnjen proti prednjemu delu vozila na tak način, da tvori navpična simetrijska ravnina sedeža z navpično simetrijsko ravnino vozila kot, manjši od $+10^\circ$ ali -10° ;

2.3.2 ‚sedež‘ obrnjen nazaj pomeni sedež, ki se lahko uporablja med vožnjo in je obrnjen proti zadnjemu delu vozila na tak način, da navpična simetrijska ravnina sedeža z navpično simetrijsko ravnino vozila tvori kot, manjši od $+10^\circ$ ali -10° ;

2.3.3 ‚sedež‘ obrnjen vstran pomeni sedež, ki glede na svojo naravnost na navpično simetrijsko ravnino vozila ne ustreza nobeni od opredelitev, podanih v zgoraj navedeni točki 2.3.1 ali“ ;

(c) točka 2.9 se črta;

4. v Prilogi III se točka 2.5 nadomesti z:

„2.5 ‚Sedež‘ pomeni konstrukcijo, ki je lahko del konstrukcije vozila ali ne, skupaj z opremo, namenjen za namestitev ene ali več odraslih oseb.

Glede na svojo orientacijo, so sedeži opredeljeni na naslednje načine:

2.5.1 „sedež obrnjen naprej“ pomeni sedež, ki se lahko uporablja med vožnjo in je obrnjen proti prednjemu delu vozila na tak način, da tvori navpična simetrijska ravnina sedeža z navpično simetrijsko ravnino vozila kot, manjši od $+ 10^\circ$ ali $- 10^\circ$.

2.5.2 „sedež obrnjen nazaj“ pomeni sedež, ki se lahko uporablja med vožnjo in je obrnjen proti zadnjemu delu vozila na tak način, da navpična simetrijska ravnina sedeža z navpično simetrijsko ravnino vozila tvori kot, manjši od $+ 10^\circ$ ali $- 10^\circ$.

2.5.3 „sedež obrnjen v stran“ pomeni sedež, ki glede na svojo naravnost na navpično simetrijsko ravnino vozila ne ustreza nobeni od opredelitev, podanih v zgoraj navedeni točki 2.5.1 ali 2.5.2.“

5. Priloga IV se spremeni:

(a) točka 1.1 se nadomesti z:

„1.1 Zahteve, določene v tej prilogi, se uporabljajo za vozila kategorij N_1 , N_2 in N_3 ter tista vozila kategorij M_2 in M_3 , ki niso zajeta v Prilogi III. Z izjemo določb točke 2.5 se zahteve uporabljajo tudi za sedeže, obrnjene v stran, vseh kategorij vozil.“;

(b) točka 2.4 se nadomesti z:

„2.4 Vsi sedeži, ki jih je mogoče prevrniti naprej ali imajo sklopne naslone, se morajo samodejno blokirati v normalnem položaju. Ta zahteva se ne uporablja za sedeže, nameščene v prostorih za invalidske vozičke v vozilih kategorij M_2 ali M_3 razredov I, II ali A.“

Člen 2

Izvajanje

1. Države članice iz razlogov, ki zadevajo sedeže, njihova pritrdišča in naslone za glavo, ki so v skladu z zahtevami, določenimi v tej direktivi, po 20. aprilu 2006 ne smejo:

(a) zavrniti podelitve ES-homologacije ali nacionalne homologacije za določen tip vozila;

(b) prepovedati registracije, prodaje ali začetka uporabe novih vozil.

2. Države članice iz razlogov, ki zadevajo sedeže, njihova pritrdišča in naslone za glavo, ki niso v skladu z zahtevami, določenimi v tej direktivi, po 20. oktobru 2006 za nov tip vozila:

(a) ne smejo več podeljevati ES-homologacije;

(b) zavrnejo podelitev nacionalne homologacije.

3. Države članice iz razlogov, ki zadevajo sedeže, njihova pritrdišča in naslone za glavo, ki niso v skladu z zahtevami, določenimi v tej direktivi, po 20. oktobru 2007:

(a) obravnavajo potrdila o skladnosti, ki spremljajo nova vozila za namene člena 7(1) Direktive 70/156/EGS, kot neveljavna;

(b) zavrnejo registracijo, prodajo ali začetek uporabe novih vozil, razen če se uveljavljajo določbe člena 8(2) Direktive 70/156/EGS.

Člen 3

Prenos

1. Države članice sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 20 aprila 2006. O tem takoj obvestijo Komisijo.

2. Te predpise uporabljajo od 21. aprila 2006.

3. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

4. Države članice predložijo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejete na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 4

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 5

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu, 7. septembra 2005

Za Evropski parlament

Predsednik

J. BORREL FONTELLES

Za Svet

Predsednik

C. CLARKE